

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays:

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 292. — ŠTEV. 292.

NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 12, 1912. — ČETRTEK, 12. GRUDNA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Avstrijski cesar predsedoval dolgi seji ministr. sveta v Shoenbrunnu.

NADVOJVODA PRESTOLONASLEDNIK FRAN FERDINAND IN GROF BERCHTOOLD STA TAKOJ POTEM ODPOTOVALA V BUDIMPEŠTO. — RAZPUŠČEN DRŽAVNI ZBOR?

SRBIJA TRDNA.

BIVŠI SRBSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NOVAKOVIĆ JE IZJAVIL, DA SE SRBIJA NIKAKOR NE MORE ODPOVEDATI PRISTANIŠU V JADRANSKEM MORJU.

Dunaj, Avstria, 11. dec. — Veliko važnost pripisujejo sestanku ministrskega sveta, ki se je vršil pod predsedništvom cesarja Fran Josipa na gradu Schoenbrunn, in ki ni trajal nič manj kakor dve ur. Posvetovanje so se udeležili nadvojvoda-prestolonaslednik Fran Ferdinand, skupni minister za zunanjost grof Berchtold, skupni finančni minister dr. Bilinski, ministrski predsednik grof Stuergh, finančni minister dr. Zaleski in domobranski minister general Georgi.

Tako po odgodjenju ministrskega sveta sta odpovedala prestolonaslednik in grof Berchtold v Budimpešto. Oficijelno ponovno naglašajo, da izprenem v državnem vojnem ministrstvu in generalnem štabu ni pripisovati nobene politične važnosti.

Danes se je sestal industrijski svet, ki je potem izdal izjavno, v kateri popisuje sedanj položaj kot nejasen. Žrtve, katere je treba doprinesti, so sčasoma neznanne. Ako bi pa vendar bilo treba prijeti za orožje, je industrija pripravljena doprinesti potrebnem žrtvam.

V moravskem glavnem mestu Brno je priredil mestni svet paratno demonstracijo.

Budimpešta, Ogrska, 11. dec. — V poslanski zbornicu državnega zabora se je izrazil domobranski minister Hazay kaj optimistično. Izjavil je, da se evropski položaj razvija čisto miroljubno.

Petrograd, Rusija, 11. dec. — Na borzi vedno padajo. Danes je zavladala na borzi skoraj panika, ko je prišla vest o kritični napetosti med Rusijo in Avstrijo.

Zabranjen prihod.

Proti povisanju prispevkov.

Albany, N. Y., 10. dec. — Prizivno sodišče je sklenilo, da ne sme nikakor dobrodelna organizacija zvišati mesečnih prispevkov starejših članov. Tožbo je vložil Samuel Green iz Brooklynu proti najvišji oblasti organizacije Royal Arcanum.

Preiskava proti morilki.

Philadelphia, Pa., 11. dec. — Včeraj se je začela razprava proti Friedi Trost, ki je obdolžena, da je umorila svojega drugrega moža, hoteč se polasti njegove zapuščine. Cel dan so zbirali potrotnike. Od prvih predlaganih 52 so jih zbrali šest, od drugih 200 pa tri. Nobenega niso pripoznali brez dovoljenja Trostove.

Pregledavanje bojnega polja.

Z dovoljenjem srbske vlade in pod vodstvom srbskih častnikov si bodo ogledala amerikanska vojna komisija bojišča v Makedoniji.

Krasni in brzi parnik

MARTHA WASHINGTON

(Avstro-American proge)

odpluje v soboto dne 28. decembra

vožna do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$36.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - \$36.60

do Zagreba - - - \$37.20

Za posebne kabine (oddelen med II. in III. razredom) stane vožna samo \$4.00 več za Cicerino, za otroke polovica. Ta oddelen posebno.

Vožna listka je gotov pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Konferanca v Londonu. Izid je zelo negotov.

Angleški državni tajnik sir Edward Greer ni nič kaj optimističnega mnenja o mednarodnem položaju.

ZNAČILNA IZJAVA.

Konferanca poslanikov bo "informelna in neobvezna". — Mogiča je tudi konferanca v Parizu.

London, Anglija, 11. dec. — Angleški državni tajnik ni nič kaj optimističnega mnenja o mednarodnem položaju. Tako je sklepali iz njegovega govora, katerega je imel sir Edward Grey v dolenji zbornici, ko je formalno naznani, da se sestanejo poslanici včesno istočasno s pooblaščeni balkanskih držav in Turčije.

Sir Edward je označil konferenco poslanikov kot "informelno in neobvezno posvetovanje, ki seveda kaže, da večeste Evrope še niso na jasnum, da je v kratkem pričakovati rešitve vseh težkoc".

Z ozirom na evropski položaj je izjavil državni tajnik sledenje:

"Upanja in skrb se menjava da od dne do dne, kar se more nadaljevati še nekaj časa. Težko je nekaj povedati, ne da bi povzročila takšna izjava pesimizmu in vzbudila upanje, kateremu more slediti razočaranje. Odnosaji med vlastmi so prijateljski, diplomatski položaj je ugoden, le tega se je bati, da bi se zgodilo kaj nepričakovane. Posvetovanje poslanikov naj bo informelno in neobvezno".

V tem smislu se glasi ves nadaljni govor angleškega državnega tajnika. Od sestanka zastopnikov vlasti pričakuje sir Edward izboljšanje položaja in zunanjščine one "nepričakovane" nevarnosti.

Posebno je naglašal sir Edward namero britske vlade, olajšati prigovor in boljše razumevanje med vlastimi, posebno v pogledu na točke, ki se tičajo interesov kake vlasti. Pristavil je, da se bo vršila prava konferanca najbrž v Parizu, če bo potrebna, ker jo je najprej priporočil francoski ministrski predsednik Poineare.

Noblova mirovna nagrada.

Christiania, Norveško, 10. dec. — Noblova mirovna nagrada, ki znači \$40.000 se letos ni mogla razdeliti, ker za to postavljena komisija ni dobila na celem svetu moža, ki bi jo je bil vreden. Svoata se pridrži za prihodnje leto.

Drag spreهد.

Josephina Neberala, nekega slavnega odvetnika iz Dunaja so hoteli že večkrat deportirati toda niso ga mogli, ker je bil že tri leta v deželi. Pred časom je šel pa preko niagarskega mostu v Kanado in tem je bila njegova usoda zaprečena. K sreči pa se je Neberall pod varstvom \$10.000 v Tomps zaporil in zaradi tega se jim ga zdi škoda deportirati.

Revež dobil premoženje.

V Pittsburghu, Pa. se je pred petimi leti ponesrečil Theodor Rauchne v neki tovarni za avtomobile. Otrgal mu je desno roko. Od tistega časa se je potepal vedno po ulicah. Teh dni je dobil veselo vest, da mu je zapustil brat v domovini \$1.500.000. Mislimo, da bode imel dobre božične praznike!

Francozi se sprijaznijo z Erimom?

Neki katoliški duhovnik piše v dunajskem "Neues Wiener Tagblatt"-u, da je francoska vlada odločila, da zopet pošle svojega uradnika, kjer bode skušali delovati za pomirjenje med Francijo in Rimom.

MAJOR C. S. FORD (WEARING A FEZ), MME. SCHNEIDER AND THE REV. ROBERT FREW

Za naseljence. — Boj s policijo. — Proti korupciji.

Nasprotniki Burnett-predloga na strazi. — Zvijača republikanskega vodje Manna iz Illinois.

Tristo stavkujočih pri Susquehanna železnici je začelo streljati na policijo in detektive.

Včeraj je javno govorila v City Hall Mary Goode o korupciji in obsojala mestno policijo.

Washington, D. C., 11. dec. — Od pretekle srede se odigrava v poslanski zbornicu boj zoper Burnettovo naselniško predlogo. Ta boj upajo nasprotniki predloga z uspehom voditi do božičnih praznikov, ker postane potne nevarnosti za ukazovanje predloga manj nevarna; po praznikih bo z proračunskega predloga veliko dela, tako ta Burnettova predloga najbrž ne pride v svrhu razpravljanja iz zbornice v senat. Kakor znano, zahetva, da se morajo novodošleci izkazati, da znajo brati in pisati v kakšnem jeziku.

Proti tej predlogi se je treba boriti njenim nasprotnikom saj ne dan je dan. Toda tudi na dnevnem red, in ko je danes zopet prišla kolledarična sreda, je predlagal odsek za odškodnine predlogo, ki se nanaša na odškodniške zahteve za bombož, ki je bil konfisciran v državljanski vojni.

Republikanski vodja Mann iz Illinois se je takoj poslužil te prilike. Da ne bi mogla priti naselniška predloga na razgovor, je začel govoriti o predlogu za bombaž. Govoril je skoraj eno uro o patriotizmu in lojalnosti, o državljanski vojni, severnem jugu ter vsem mogočem drugem, dokler ni podžgal nekaj demokratskih vročekrvnežev iz južnih držav, da so mu na dolgo in široko odgovarjali. Tako so potratali skoraj celi dan s to nedolžno predlogo, in vsaj za danes je namen nasprotnikov naselniške predlage dosežen.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-American proge ALICE odpluje dne 21. decembra.

Vozila stane iz New Yorka do:

Trsta in Reke \$33.00
Ljubljane 33.60
Zagreba 34.20

Vožne listke je gotovi pri

Frank Sakser,

82 Cortlandt St., New York City.

Zaljenje nemškega cesarja.

Washington, D. C., 11. dec. — Tukajšnji vojaški krogi skušajo na vse načine zatreći ono pesem, kateri smo že pisali, ki žali nemškega cesarja, toda brez vzpeha. Častniki jo sicer ne pojeno javno, zato jo pa pri vsaki prilikri mrmljajo. Generalni štab jo ne more preprečiti, ker je že splošno znana. Pesem svari nemškega cesarja, da naj se ne poskuša z Amerikanec, če ne ga bodo ukrotili in anektirali Nemčijo!

Parnik "FRANCE"

(Francoska proga)

odpluje dne 17. dec., — namesto

19. dec., kakor naznano na

več vprašanj. — Z navedenim

parnikom bo rojakom še mogoče

dospeti za praznike v staro do-

movino.

Hyde obsojen.

Sodnik Goff je obsodil prejšnjega državnega blagajničarja Charlesa Hyde na manj kot 2 leti in ne več kot 3 in pol leta ječe. Da ga bodo pustili za čas privozov na druga sodišča prostega je moral položiti varčnine \$25.000. Tako po obsodbi je ugolidil sodnik prejšnjega njegovega zagovornika in preložil nastop kazni za poznejšas. Frank Sakser, 82 Cortland Str., New York, N. Y. in stane s postino vred samo 30 c.

Novosti iz inozemstva.
Sporazum pričakovani.

Lordmayor iz Newcastle na Angliškem hoče posredovati med železnico in štrajkarji.

NESREČA NA MORJU.

Iz Reke na Primorskem odpluli parnik se potopil. — Sufragetka obsojena. — Svetovni rekord.

London, Anglija, 11. dec. — Pričakovati je kmalošnjega konca štrajka strojevodja na NorthEastern železnici, ki se je začel 7. dec. Lordmayor iz Newcastle je začel posredovati med štrajkarji in železniško družbo. Pri štrajku je prizadetih do 6000 do 8000 delavcev.

London, Anglija, 11. dec. — Bati se je, da se je grški parnik "Antonios" z vsemi ljudimi na krovu potopil. Parnik je odplul iz primorskega pristanišča Reka, ter je dne 2. dec. nadaljeval svojo pot iz Algeria. Pri Scilly otočkih pa je vrglo morje na suho več kosov ladje.

Meymouth, Anglija, 11. dec. — Dosedaj še vedno niso dognali, kateri parnik je bil on, katerega je potopil angleški dreadnought "Centurion" na dno morja.

Berolin, Nemčija, 11. dec. — V Thorn je bil aretovan nek narodni radi izdaje domovine. Dolžjo ga, da je prodal vojaške skrivnosti Rusiji.

London, Anglija, 11. dec. — Sufrageta Elsie Howey je bila obsojena v dvimesecno ječo. Prijeli so ju v trenutku, ko je odala napačen alarm za požarno brambo. Tega bedastega sredstva se poslužujejo sufragetki v zadnjem času, da bi doble volilno pravico.

Tunis, Alger, 11. dec. — Danes je dosegel svetovni rekord za pot na visoko znani francoski zrakoplov Roland G. Garros. Dosegel je visoko 5801 meter (nekako 19.032 čevljev). V zraku je bil 1 uro, 11 minut in 6 sekund.

Taft — vseučilišni profesor.

Kakor se čuje nenamerava nadaljevanja predsednik Taft po 4. marecu v Cincinnati svoje pravniške prakse, ampak bode postal profesor prava na Yale univerzi v New Havenu, Conn. To mesto je zavzemalo do leta 1900. profesor Phelps. Letna plača znaša \$5000. Predsednik Yale univerze, Hadley, je rekel včeraj zvečer, da še ne ve ničesar o tem.

Cigare kot kruh.

V saloon na 45. Montgomery Str. Jersey City je prišel nek človek, zahteval čašo kave, podrobil vanjo dve cigari in jih snedel. Ker so misili, da je blažen, so poklicali policijo, ki ga pa ni hotela aretrirati.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President
JANKO PLESKO, Secretary
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo letu velja list za Ameriko in
Canad. \$3.00
" " pol leta 1.50
" " leto za mesto New York 4.00
" " pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leta 4.50
" " pol leta 2.50
" " četr leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naš se blagovno pošiljati po
Money Order.

Pri spremembah kraja naravnih
površin, da se nam tudi prejmejo
bilavljace nazani, da hitreje najde
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam narediti ta da
nov.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Za Slovensko Zavetišče.

—
Na drugem mestu primašamo
zapisnik prve seje prvega občene-
ga zborna ali konvencije Slovenskega
Zavetišča, ki se je vršila
dne 28. novembra na Zahvalni
dan v Chicago, III.

Iz tega zapisnika, oziroma pravil
vij je spoznati, da je zadobila
pred nedavnim ponovno sprožena
plemenita misel Slovenskega Za-
vetišča trdno podlagu, da je za-
dobil jasno obliko, da uresničenje
te plemenite misli ni več da-
leč. Seveda, predno bomo tako
daleč, da bomo mogli dati našim
oslabljenim rojakom zavetišče, kjer
bodo brezskrbno preživeli večer
svojega življenja, je treba izvr-
šiti veliko dela, treba je denarja
in zoper denarja. Potrebuje denar
za nakup zemljišča, zgradbo po-
stopej in druge potrebske se na-
berne s prispevki članov in nabir-
anjem prostovoljnih doneskov. Dosedaj se je nabralo okoli 1000
dolarjev, manjka tedaj še veliko.
Tem potom apelujemo na dobro-
srečna sreca naših rojakov, da se
spominjajo pri raznih pričkah
Slovenskega Zavetišča, da pristop-
ajo kot članji in omogočijo z ma-
lenkostno pristojbino uresničenje
te plemenite misli. Vsak naj da-
ruje po možnosti, pomnite, da se
sprejme vsak, tudi najmanjši dar,
ne pozabite, da so namenjeni ti
darovi za naše oslablene rojake, da
jim ne bo treba mogoče beračili
ali kako drugače žalostno konča-
ti, kadar jim opešajo življenske
moči.

Slovensko Zavetišče je popol-
noma nepristranska ustanova
brez vsake politične ali strankar-
ske "barve". Vsak potreben Slo-
venec bodo sprejeti v oskrbo, pu-
stimo tedaj vse stranskarske na-
stran in delujemo složno v korist
onih naših rojakov, ki so na sta-
ra leta navezanji na pomoč in pod-
poro. Poudarjam se enkrat, da
je dobrodošel vsak, tudi najmanj-
ši dar. Spominjajte se pomoci pot-
rebnih in oslabljenih rojakov o bo-
ženih praznikih in Novem letu.
Spominjajte se Slovenskega Za-
vetišča pri vseh prilikah, dru-
stvenih sejah, veselicah in drugih
enakih prireditvah. Darove spre-
jema tudi Glas Naroda, ki bode
priobčili vse darove in darovalce
ter potem poslal nabранe svote
na pristojno mesto.

DAROVI
za "Edeci križ balkanskih
držav".

Lorain, O.: \$7.25 so nabrali od-
berščki slov. župnije sv. Cirila in
Metoda.

Sheboygan, Wis.: Hieronim

Svetlin je nabral o priliki praz-
novanja rojstva krepkega sinčka

Ivana Suša \$2.56.

Pred \$89.81, danes \$8.91, z da-
našnjim vred \$108.72. Danes smo

odposlali zoper 500 K. jeko da

znamo vsa poslana svota 1500 K

in je torej preostanka \$8.00.

Prav tako, rojaki, le pokažite

svetu, da imate tudi vi srca, da

imate tudi vi odprte roke, kadar

se gre za takó sveto in vzbuzeno

svtar, kot je vojska na Balkanu!

Ured. "Glasa Naroda".

Drang nach Osten.

Nemški je naslov članku, ali
zelo karakterističen, po naši bi
se reklo: Pohlep proti vzhodu. Ta
pohlep imajo Nemci že desetletja,
a posebno ga goje avstrijski
Nemci in Madjari. Protiv severa
ne sme biti pohlepa, ker v Rusiji
nič iskati, enako ne proti za-
hodu, kjer dominirajo oholi Prus-
si; na jug se ni spominjati, ker
Italija in nje pokrajine so Av-
strijo že tisoče milijonov veljaje,
torej pohlep proti vzhodu! Neko-
liko se je ta pohlep uteljil z zase-
danjem in osvojenjem Bosne in
Hercegovine. Star pregovor pa
pravi, da se pri jedi dobile še tek,
tako je Avstrija z Madjari vred
dobiла pohlep še po drugih po-
krajnah na vzhodu. Novi Pazar
in Staro Srbijo so si že skoraj za-
čitali v avstro-ogrski zmajevi;
tajen pohlep pa goje še po Alba-
niji in tako razprosterti obali ob
Jadranskem morju do Grške. Do-
ber tek imajo, ali najbrže ostane
pri teku, Male balkanske države
so morale poseti sedaj v vojno
— ker Turčija je Bolgarski in
Grški vojno napovedala in te sta
se moralni braniti. Črna gora in
Srbija sta pa sami pričeli se vo-
jevati proti Turčiji.

Znano je vsakemu brašcu na-
sega lista, da je izdvoj postal
usodepojn za Turčijo — kakor ga
je zaslužil! Sedaj, ko so zmagu-
joče balkanske države pričele ra-
čunati, kaj vsaka dobri, kar je s
krvjo priborila, se je pa oglasi-
nenasiten pohlep Avstro-Ogrske
proti vzhodu in ta skuša na diplo-
matičnem potu iztrgati Srbiji, kar
je z velikanskih žrtvami priborila.
Noče je dopustiti niti najmanjše
luke ob Jadranskem morju, in to zato ne, ker bi bila
Srbija v trgovskim oziroma popolu-
nomu neodvisna od Avstrije. To
pa boli Avstro-Ogrski! Sedaj
kriči Avstrija: Albanija naj bode
avtonomna! Enakih misli je Italija.
Obema tema državama se že
delo slne cede po Albaniji. Av-
strija bi se rada razprostrela na
jadransko obrežje, a obenem do-
bila dobro zahrbišče za Dalmacijo.
Italija pa že kar misli, da je
Albanija njen del in bi na ta
način gospodovala ob Jadrans-
kem morju, kar bi, pomenilo
smrtni udarec avstrijski moči na
Adriji in veliko nevarnost za vse
Primorje. Ako ostane Albanija
samoština država ali državica,
je še vedno nekaj upanja na njo
pri obeh, ako se pa Srbija ugned-
ži ob Jadranskem morju, je pa-
ves naklep obema državama
Zadnje se preide na poročilo za-
časnega odbora.

Druga seja S. Z.

Predsednik g. Seljak otvoril za-
sedanje ob pol dveh in opozarjal
ter razvije v daljšem govoru pro-
gram in načelo današnjega za-
stanka. Opazovala zlasti, da pusti-
mo vsa nasprotstva in vse ose-
nosti pri tem važnem vprašanju,
pa delujemo složno in uspešno,
da bomo imeli kaj pokazati na-
rod. Dolge so bile sicer debate,
toda potrebne so bile, da smo pri-
šli glede vsega med seboj na čas.
Zadnje božične smo premaga-
li, zdaj pa pojdimo dalje s pro-
gramom, da v edinstvu in slogi
kot načel novorodenete.

G. Zavertnik priporoča, naj se
ne jemlje pri imenovanju zavoda
za zavojanje, da je eno vsega
zadnje odbora.

G. Ivan Žvanut poroča kot za-
pisnik o sejah in pripravah za-
časnega odbora. Odbor je deloval
pri svojih najboljih močeh in
hranil, kjer se je dalo. Odbor je
deloval od 15. septembra in storil
v tem času, kolikor je bilo mogo-
če. Sicer je pa vse delovanje za-
beleženo v zapisniku, kateri je
vsakemu na razpolago.

G. M. Kastrn poroča o delo-
vanju kot blagajnik. Po njegovem
ponrocili je bilo vsega skupaj
\$523.42 dohodkov in \$33.36
stroškov, ostane torej čistega
\$490.06, kar je naloženo na ban-
kovo. Poroča, da je v veseljem vpre-
đel delo za plemenito misel, da pa
je žel za svoj trud vse kaj druga-
ga kot zahvalo.

Poročajo še gg. A. H. Skubie
in Ivanšek glede njihovega delo-
vanja, nakar se izreče na pred-
log g. Brozicha zahvala in zaup-
nica začasnemu odboru, kateri je
v resnici storil vse, kar je bilo v
njegovih moči. Vspomnje se so-
glej, da je vse v dvorani g. L. Zak-
rajšek.

G. A. H. Skubie je sicer za to
ime, toda on ima bolj obširne
misli. Naj se zasmuji nekaj na naj-
sirši podlagi, da bomo zamogli
ustanoviti najrazličnejše zavo-
dne pod tem imenom. Imenuje naj
se Organizacija Slovenskih Zavo-
dov ali kaj podobnega.

Medtem se pojavi v dvorani g.

A. Nemanich, katerega se povabi
na zborovanje kot zastopnika A-

meriškega Slovence.

(Dalje prihodnjic.)

Predsednik si ogleda Panama

prekop.

Iz Washingtona D. C. se poro-
ča, da si bode ogledal predsednik
Taft najbrže 18. dec. dela v pa-
namskem prekopu. Tja se poda
na bojni ladji "Arkansas".

Ker ni bilo takoj v začetku za-
časnega zapisnika, se pozove
tega zdaj, da precita zapisnik pri-
ve seje. Vspomnje se s popravki,
katere naj uredi od občnega zbo-
ra, da konvencijo imenovan zapis-
nika.

Preide se zoper na veljavnost
zastopnikov. Po vsestranski deba-
ti se vspremje slednje zastop-
nike za veljavne:

Za liste:

Glas Naroda: g. Frank Sakser,
Clevelandska Amerika: g. L. Pirce.

Glaslo: g. Jože Zavertnik.

Glas Svobode: g. L. Mayer.

Narodni Vestnik: g. G. L. Bro-
zich.

Preletarec: g. L. Zakrajšek.

Slovenski Narod: g. E. J. Men-
singer.

Naj Gospodar: g. Fran Krže.

Za podporne organizacije:

JSKJ: gg. F. Brenee in J. Ste-
blaj.

KSJK: gg. P. Schneller in J. Zalar.

SDPPZ: g. Ivan Gantar.

SDPZ: g. Ivan Pajk.

SNPJ: g. Ivan Verderbar.

SSPZ: g. Josip Benko.

Dr. Frank Sakser.

Katol. Jednota

Intezporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRADNIKI

Predsednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Fox St. Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZ, Eveleth, Minn. Box 641.
Pomembni tajnik: MIHAEL KROVAT, 1118 North 15th St., Milwaukee, Wis.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Eliz. Minn. Box 126.
Haupnik: FRANK MEDOŠ, 80, Chicago, Ill. 9483 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

DR. MARTIN J. IVIC, Jersey, Ill. 826 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 518
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich., 118 — 7th St.
PETTER SPEHAR, Kansas City, Kans., 423 No. 6th St.

POROTNIKI

IVAN KERKINIK, Bardine, Pa., Box 128.
FRANK GOUZE, Chisbom, Minn., Box 718.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1319 Ewing Ave.

Vsi dobitki naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne posiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Jednote glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Zopet en voz turških ujetnikov se je te dni ponoči peljalo mimo Ljubljane proti Budimpešti.

Na opazovalni oddelku so odpeljali delaveva Ivana Kapljo, ki je obolel na umu za domišljijo.

Mirtvega v zapuščenem vino-gradu so našli dne 19. nov. med Vel. Žabljam in Vrtovcami 60-letnega Filipa Vrtovec iz Smarij. Sodi se, da je bil ondi mrtvev 8 dni, a ga nikdo ni pogrešal.

Delavsko gibanje. 23. nov. se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo v Ameriko 30 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 300 Bolgarov. Iz Nemčije je prišlo 40 Hrvatov, 150 Lahov se je povrnilo pa iz raznih krajev domov. Dne 24. nov. se je odpeljalo v Ameriko 12 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 250 Bolgarov, med katerimi je bilo tudi nekaj Srbov. Iz Nemčije je prišlo 35 Hrvatov in 10 Bošnjakov. S Tiroškega se je vrnilo 17 Hrvatov. Dne 25. nov. se je odpeljalo v Ameriko 90 Hrvatov in 4 Slovence, 40 Hrvatov je prišlo iz Nemčije, 30 Maceevec s Tiroškega, 25 Stajerev pa iz Rudolfovega.

Hranilnice in vojna nevarnost. "Slov. Narod" v Ljubljani piše: Prva razburjenost med ljudstvom, ki je začelo z hranilnicami in posojilnicami dvigati svoje prihranke, se je že pomirila in mnogi so denar, ki so ga dvignili, že zopet naložili. Prav je tako, da se ljudstvo područi in se obvarjuje nepotrebnih potov, izgube na obrestih in tudi nevarnosti, v katerih se nahaja, če ima denar spravljen doma. Veseli nas to dejstvo tolikanj bolj, ker je prišlo do zavesti pripravo ljudstvo, ki mu ni zameriti njegove zmenosti, ko so mu prihajale na nabo razne hujskajoče in vzemljive vesti. Čudimo se pa in žalostno, da so verjeli takim vestem tudi mnogi, ki se pristejava k inteligenci!

PRIMORSKO.

Detomorilka. V Greti pri Trstu so artileri zasebenico Roto Valente. Priznala je, da je novo-rojenčka nekaj ur po porodu zadržala. Truplo otroka je vrgla ne posečo, da je dekle rešil. Odpeljali so jo v bolnišnico. Vzrok samomora je nesrečna ljubezen.

Stekel pes je popadel v neki vili pri Sv. Vitu štiri osebe. Psal so preiskali in konstatirali, da je stekel. Pes je poginil čez 4 dni. Odrezali so mu glavo in jo postavili v Pasteurjev zavod na Dunaju. Obenem so postali v ta dunajski zavod tudi vse štiri popadenne osebe.

Turška sanitetska kolona, obstoječa iz 2 zdravnikov in 16 strežev, je bila namenjena v neko pomorsko turško mesto, katero pa so medtem zasedle že balanske čete, se je pripeljala z Lloydovim parnikom "Linz" v Trst, odkoder je potem odpotovala v Carigrad. Kam je bila ta kolona namenjena, ni znano.

Razmesarjeno truplo novorojencev. Dva dečka sta našli kakih 100 m od obeliska pri Općini med kamenjem otroško glavo.

Letela sta domov in pozvali so na mesto žandarmerijo. Našli so poleg glave še eno roko in precej daleč proč eno nogo in trupelec otrokovo. Vse je že preeč našlo in sodijo, da je bil otrok pred nekaj tedni raztrgan in zahroben med kamenjem. O storilcih ni nobene sledi.

Poneverba. Sluga okrajnega glavarstva v Zadru Peter Vidovič je poneveril 5000 K uradnega denarja in je pobegnil. Poneverbo je izvršil na ta način, da je napravil uradno pobotino na 5000 K, to je bil tretji obrok državne podpore v znesku 15,000

kron iz draginjskega zaklada dočen občini za javna dela. Vidovič je ponaredil na pobotnički podpis na mestniškega svetnika in voditelja okrajnega glavarstva Jerabeka. S to pobotnico je dvignil pri deželnih finančnih blagajnih denar in pobegnil. Sumijo, da se je odpeljal s kakim parnikom v Italijo.

STAJERSKO.

Umrla je v Ormožu Marija Kreps, starca 76 let.

Umrl je v Mariboru poduradnik J. ž. Vincenc Ferk, 58 let star.

Iz Vidma poročajo, da so bili pri občinskih volitvah na Zdolah izvoljeni Pajdaševi pristasi. Kdo drugi se tudi volitev ni udeležil.

Samomor zlatarskega vajenca. V Mariboru je skočil v Dravo 17 let stari zlatarski vajenec Ivan Ravnikar in utonil. Vzrok samomora ni znan.

Ukradeno pivo. V Pristovi so neznanati tatovi ukradli trgovcev in zalagatelju piva Zupanec. 30 sodičkov piva. Najbrže so to storili kaki nepoklicani gostje s Hrvatskega.

KOROŠKO.

Zgodba dveh Kranjec v Borovljah. Kakšne sadove je že rodilo nesramno in brezobzirno hujskanje koroskih Nemcev proti Slovencem in kako globoko so večili Nemci narodno mrzljivo do Slovencev celo pri otrokih in ženah, priča sledje doživljaj dveh Kranjev v Borovljah. Sla sta dva Gerenjea, brata, posestnika in lesna trgovca v Borovljah, da si kupita pri znaniem izdelovalcu puški Borovniku v Borovljah novi lovske puški. Govorila sta med seboj slovenski, če sta prišla z Nemci v dotiku, nemški, če pa sta si hotela kaj bolj skrivnega povedati, sta govorila italijanski. To pa je bilo za nemškega Korosca, ki bi moral lajati, če bi nemški pozabil, že preveč in kmanu pred Borovljami sta imela Kranjea za seboj orožnika. Naprili so jima ga sedeva Nemci. Ko sta prišla v Borovljie, vprašala sta nekega dečka, ki je Borov-

nik. Fant jima je pokazal osle in strgano zadnjice ter odstrel. Nato sta vprašala drugega po nemški. "Wois net", je zakrulil in sel svojo pot. To se jima že čudno zdelo in enega je že začela sibeti pest, da bi nesramnim glavev navil ušesa. Vprašala sta nato neko žensko, tudi po nemški. Ta jima je pokazala neko nemško tvrdko in jima je rekla: Do is a a Bichsenmochar. Moža sta uvidela, da s temi ljudmi ni niti za napraviti in da jima ne počažejo slovenske tvrdke, sta poiskala sama Borovnika, kjer sta kmalu napravila kupčijo. Toda se en blagoslov jih je čakal, predno sta odišla. Na kolodvoru jih je zopet zatolil oroznik in jih strašno sumljivo ogledoval, posebno še sedaj, ko sta imela tuje puški. Naenkrat jih poklicje nekdo v postajno pisarno, kjer jih je čakal oroznik. Ko sta se mu Krajanca legitimirala, je oroznik, ki se je vedel pri vsem, kar se mu mora steti v dobro, kako lepo in zelo doстоjo, odšel in odpeljal sta se mirnom domov. Ko sta prišla na Krajanca, sta se oddalnila, kot da bi prišla iz kake nemške Turčije. To maj bo bodriло koroškim Slovenecem, kako zelo potrebna je na Koroškem za obstoj Slovenskega narodna samozavest in posnos in s kakimi sovražniki se imata boriti koroški Slovenec.

VOJSKA NA BALKANU.

To knjige je pričela izdajati v tedenskih snopcih Kraljevske tiskarni v Ljubljani. Priredila sta jo e. kr. profesorja Anton Sušnika in dr. Vinko Šarabu. Cena tedenskemu snopcu 40 viharjev. Dobiti je tudi pri Slovenske Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y., po 20 centov poštne prosto. (v d)

POTREBUJEMO

več sivalk za slamnike. **Slovenke imajo prednost.** Plača dobra Franklin Hat-Works, 213 Oneida Street Place, Chicago, Ill. (10—12—12)

Društvene tiskovine!

ISOČE

zahvali ima naša slovenska unijaska tiskarna za lepe in najcenejše tiskovine od slovenskih društev po celi Ameriki.

MILIJONE

tiskovin je že naredila naša tiskarna za Slovence po celi Ameriki. Pravila, pisemski papir, zdravniška spricelava kuverte vseh mer in barv, sploh izdelujemo vse mogoče tiskovine po najnižjih cenah. Točna in vestna poštnežba, Slovenci, naročajte svoje tiskovine v slovenski unijiski tiskarni.

Clevelandska Amerika,
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Vprašajte za cene nas, predno se obrnete drugam in prihrali si bodere nekaj denarja. - - - - -

Izdelovalec kranjskih harmonik
J. WEISS,
233 Hopkins St., Brooklyn, N. Y.

V zalogi imam dobre lahko in težko igrajoče nove in stare harmonike. Cena od \$25 do \$65. Ravnata delam nemške harmonike po narocišu z jamicenjem.

Pozor rojaki v So. Chicagu in okolici!

Znane cene jopam in volneni obleki, ter možkim, ženskim in otročjim obuvalom.

Vzamem naročila za ženske in otročje obleke, bodesi nedeljske ali pa delavne. Vse po najnižjih cenah. Tudi obleke za neveste dobite pri meni.

V zalogi imam tudi Severove zdravila in praktike za leto 1913.

Poština in hitra poštnežba. Pridite in prepričajte se, da ni šala.

Za obilen obisk se priporoča

FRANK CHERNE,

9534 Ewing Ave. So. Chicago, Ill.

Kje je STANISLAV HROVAT? Doma je iz Jelša pri Št. Jerneju. Pred nekaj časom me je spodaj podpisano izabil, da sem prišla k njemu v Milwaukee, Wis., z oblibo, da me poroči. Sedaj me je pustil in otroka, ne da bi vedela, kje je. Prosim, da kateri cenjeni rojaci ve za njegov naslov, naj mi naznami. — Rozi Perkol, 429 Virginia St., Milwaukee, Wis. (10—13—12)

Rojaki in rojakinje, spominjate se o Božičnih praznikih in na Novo leto Slovenskega Zavetnika! Vsak nikel dobrodošel!

OGLAS.

Velika izbera slovenskih grafofonskih plošč in vseh vrst grafofonov. Istotako tudi ur, verižic in najrazličnejše zlatnine in srebrnine. Pišite po cenik, ki Vam ga posljemo zastonj in poštne prosto!

v. j. TERBOVEC & CO.
P. O. Box 25.

Denver, Colo.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1913.

Dnevnejši letnik "Slovensko-Amerikanski Koledar" za leta 1912, katerega je izdal in založil naša uredništvo, je izšel: prepričani smo, da bo rojaki pridno segali po njem.

Kako vsako leto, se je potrudilo naš uredništvo tudi sedaj, da je Koledar kar se tice vsebine, ilustracij in oblikovanja urejen, vreden sovremenih dosedaj naših Koledarjev: zadovoljivo bo, vsak, kdor ga praroči.

Koledar se odlikuje po bogastu, raznovrstni, poučni in zabavni vsebin. Razkužen kolodarica delu obsegajo mnogo zanimljivih spisov. Popolna vsebina je sledje:

Ob Novem letu. — Leto 1913. — Zadnjični rojaki z Združenimi državami. — Spominski dnevnik. — Poštne in telegrafne. — Nekoliko statističnih. — Trdne in važne stvari: pravice volitve in glasovanja, kako pridobi homestead, kako dobiti patent. — Dolobe o potnih listih. — Primerjanje topomerov. — Avstrijski konzulat v Zdr. drž. — Konzulat dr. dr. Antro Ogrski. — Place vladarjev. — Kako so nastala imena severoameriških držav. — Časovne razlike. — Naselniške dolobe.

ČLANKI:
SLIKE IZ SVEMIRJA. (3 slike).
DRŽAVNI REČNI ZAVODI ZA RUDARJE. (3 slike). Zelo zanimivo.
ZA OBLETAN NA SREDOZEMNOM MORJU. (5 sliki). K laško-turški vojni. Zanimivo za vsakogar.

SLIKE IZ NAŠEGE ZVEZNEGA GLAVNEGA MESTA. (3 slike). Zelo zanimivo. — popol Washington, D. C.
DANDELIA — LABOR DAY. (Zgodovinski slike).
POTNE ČRTICE. (6 slike). Pisec Frank Saker.

REVOLUCIONARNI STRAJK. (4 slike). K borbi tukcev v Lawrence, Mass.

POVESTI.
BISER. (5 sliki). Pisec Werner G. Smith, iz življenja londonskih sleparjev. Jako zanimivo povest.

PRIPROSTI CLOVEK. Pisec Bret Harte. Ameriški povest.

Princ Cantacuzene. — Iz življenja ameriških gentlemanov-zločincev.

Anjuška. Povelj iz Grecije.

ZAZDEZI IN PREDPORO. — Slika iz zapada.

ZLATO IN ŽELEZO. (5 sliki). Povest iz ameriškega zapada.

V MEHIKANSKI KOCI.

NENAMERAVANA REVOLUCIJA.

KRATKI SPISI POLJUDNE VSEBINE:

Nekaj o letih. — Prva pomorska v nezadon. — Uporaba telefonov v raznih državah. — Dremavost. — Ceste z največim prometom. — Morski valovi. — Kakšni preproge. — Ljudska štetja na Krajišku. — Za hišo in dom. — Gospodarske drobnosti, ter nekaj pogodb za prvojavilo v Ameriki in leta 1917. — Mož-beseda. — Sadne in druge konzerve. — Za večjo varnost potovanj na morju. — Navadni in oslovski kašel. — Prvi dolar. — Zobje in zdravje. — Drobitnice.

Razu navedenih članov in povestiv se vsebuje Koledar obširno

